

Nr 41.

Av herr **Sandegård** och herr **Andersson, Jones Erik**,
*om ändrade bestämmelser för det kyrkliga kollekt-
väsendet.*

Det kyrkliga kollektiväsendet har vid skilda tillfällen och i olika sammanhang varit föremål för uppmärksamhet. Vid 1943 års riksdag väcktes motion — II: 92 — om viss ändring i lagen om församlingsstyrelse, avseende de allmänna reglerna för beslut om kyrkokollekters upptagande. I denna motion påtalades, att de av Kungl. Maj:t påbjudna kollekterna, som uppgå till betydande belopp årligen, ej sällan utgå till ändamål, vilka »äro det meniga kyrkfolket väsentligen främmande eller rent av okända». Det finnes dessutom anledning ifrågasätta, huruvida icke kollektmedlens användning borde underkastas kontroll även av statlig myndighet. Riksdagen följde konstitutionsutskottet, som ansåg det icke böra ifrågakomma, att bestämmelser i förevarande ämne överflyttades till lagen om församlingsstyrelse. I avgiven reservation hade likvisst 6 av utskottets ledamöter yrkat, »att riksdagen i anledning av motionen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning i ärendet samt för riksdagen framlägga det förslag som därav föränledes».

Nu gällande bestämmelser återfinnas i kungl. kungörelsen 12 oktober 1917, vari stadgas:

»Inom församling eller pastorat må enligt kyrkostämmas beslut kollekt upptagas för kyrkligt ändamål, dock icke till avlöning eller understöd åt person, som är i församlingens tjänst. Åt kyrkoråd eller annat förvaltningsorgan kan uppdragas att meddela närmare bestämmelser för tillämpning av sådant beslut.

Fråga om upptagande av kollekt inom vidsträcktare område ankommer på Kungl. Maj:t.»

Tar man del av de för stiftet gällande domkapitelscirkulärs föreskrifter angående antalet kollekt och för dessa bestämda dagar under året, finner man snart, att den enskilda församlingens rätt och möjlighet att för angelägna församlingsändamål besluta om kollekters upptagande efter hand betänkligt kringkurits. Medan för riks- och stiftskollekt antalet redan uppgår till i regel 40 och därutöver, återstår för kollekt till församlingsändamål knappast en tredjedel av årets söndagar. Och därvid är då att märka, att för dessa senare endast sådana dagar stå till buds, som ur kollektsynpunkt måste anses föga lämpliga. Man bör kanske också ifrågasätta lämpligheten överhuvud att belägga alla kyrkoårets sön- och helgdagar med kollekt till varjehanda ändamål.

Bortsett från åtskilliga synpunkter i övrigt, som i föreliggande spørsmål givetvis förtjäna uppmärksamhet, synes det påkallat — även med hänsyn till de mycket avsevärda belopp som det svenska kyrkofolket årligen offerar i sina kollekter — att kräva en sådan avvägning av kollekternas fördelning, att inte den enskilda församlingens ursprungliga lagliga rätt att själv besluta om kollekter för kyrkliga ändamål elimineras.

Med stöd av det anförda hemställes därför,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om en utredning angående ändrade bestämmelser för det kyrkliga kollektivärendet i syfte att rimligen tillgodose den enskilda församlingens rätt och behov samt för riksdagen framlägga det förslag vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 17 januari 1945.

Karl Sandegård.

Jones Erik Andersson.